

4143.

Kiuruvesi
Kyntöläis-
pelto.

Hinkusalmen Kyntöläispellon

Kivikautinen asuinpaikka.

Paikka on lähellä Osmankijärvenrantaa olevalla mäellä, jonka liepeillä Osmankijärvi ennen on ulotuttanut ainakin lahtiaan. Maanlaji on yläosassa savista moreenisoraa. Entisten, tri Hj. Appelgrenin tutkimusten suhteen ks. hänen matkakertomuksiaan Top. arkistossa ja H. M. L. 3564: 9-11 ja 12 ?, 3634 ja 3762. Heti peltomullan alla esiytyvässä kulttuurikerroksessa tapa- si sekä tri A. että J. Ailio 20-23/ IX 1902 tekemillään tutkimuksilla liesi- kohtia, osittain kuopanteissa, osittain kivien kohdilla, helposti erotettavia pu- naisenruskean värinsä takia likaisenhar- maasta kulttuurikerroksesta. Pellolta on jo keräytynyt iso joukko kiviaseita, nii- den palasia ja saviastiaan särelmiä, jo- ten sillä on ollut pitempiäaikainen asutus. Vrt. J. Ailion kertomusta Top. arkistossa ja siihen liitettyä kaivausalueen asema- piirrosta II. Seuraavat löydöt ovat J. Ailion tekemiä syysk:ssa 1902.

1. 12 pientä saviastian palasta, osaksi ko- ristettuja kammantierän kaltaisilla painan- teilla, sekä pari piin, pari kvartsin ja pari liuskekiven palasta. Löydetyt e- tenkin kaivauslinjan A (ks. asem. piir- rosta) peltomullasta, ja pari kolme kpl. muiden linjain kaivosmullasta.

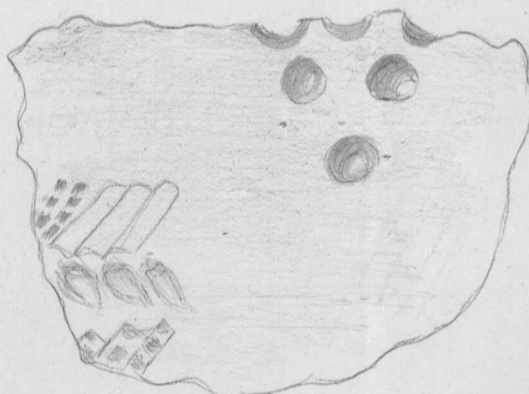
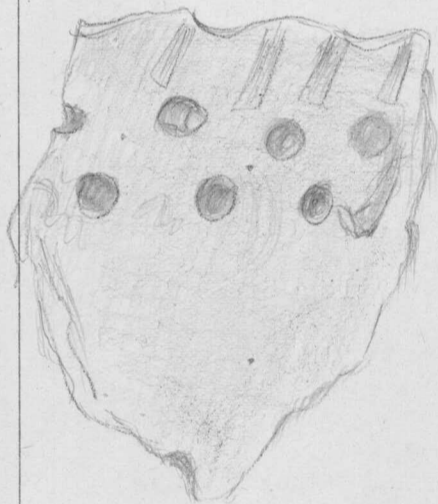
4143.
Kiuruvesi
Kyntöläispelto.

2. Viisi pientä saviastian palasta, 1 piin ja 2 kvartsin palasta. Löydetyt liesikohdalta I.
3. Kuusi-seitsemän isompaa ja saman verran pienempiä saviastianpalasia, niissä 2 reunapalasta; koristelmina on kuoppia, isoja pisteitä ja kammanpainanteita. Lisäksi vielä on 5 piinpalasta ja 1 kvartsipalanen. Löydetyt liesikohdalta II.
4. Lähes parikymmentä pikkumurusta saviastioista ynnä 1 piinpalanen. Löydetyt liesikohdalta III.
5. 7 isompaa ja parikymmentä pienempää saviastian palasta. Yksi on reunapalanen. Useat koristeltuja kuopilla ja zik-zak-suuntaisilla kammanpainanteilla.

reuna päältäpäin

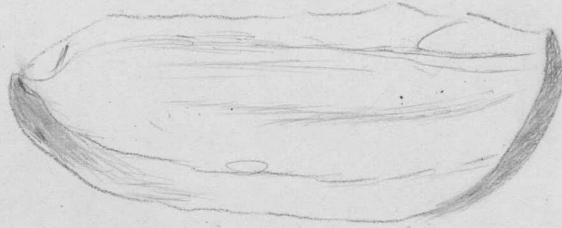
3. $\frac{1}{4}$
päältäpäin

Lisäksi 1 hiotun liuskeeseen siru, pari piinpalasta ynnä kvartsinpalanen. Löydetyt liesikohdalta IV.

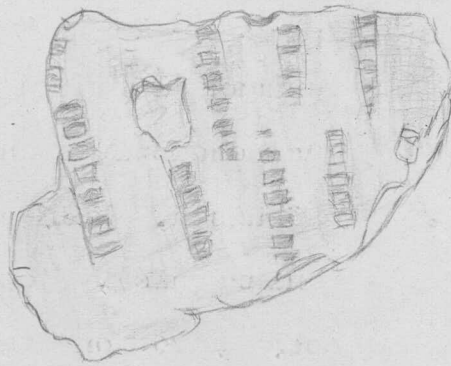
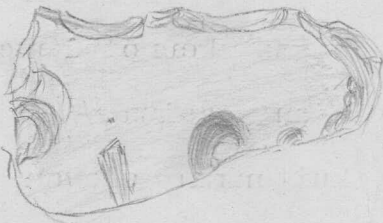
4143.
Kiuruvesi
Kyntöläis-
pelto.

6. Liuskeesine, toiselta reunalta kaarevasti hiontunut, ja mahdollisesti saviastian kaavailukivenä käytetty. Pituus 73, leveys 28, vahvuus 15 mm.

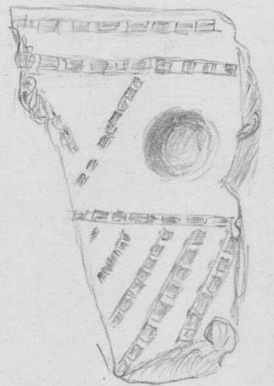
Lisäksi saviastian palasia, isompia ja pienempiä n. 60 kpl., kuuluvat yhteen isoon ja vahvaseinäiseen arv. pyöreäpohjaiseen saviastiaan.

n. 60 kpl., kuuluvat yhteen isoon ja vahvaseinäiseen arv. pyöreäpohjaiseen saviastiaan.

Löydetyt pääasiassa ruudulta D: 6.

7. N. 25 saviastianpalasta ja murusta, niiden joukossa 2 reunapalasta - toinen hyvin pienestä kupista - ja muuan savimykryä; lisäksi pari piin ja pari kvartsin palasta. Löydetyt peltosaralta, jolla tri Hj. Appelgrenin kartanaihelmassa v:lta 1899 (Top. ark:ssa) on n:o 5.

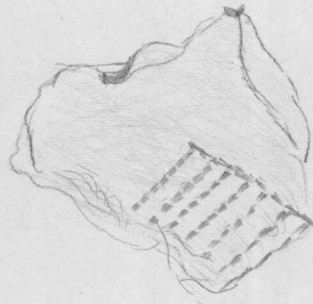
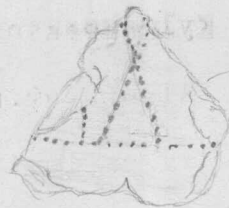
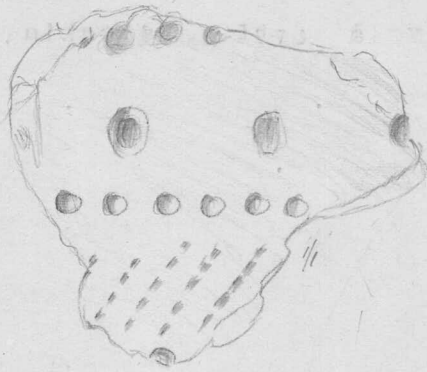
8. N. 60 saviastian palasta ja murusta, niiden joukossa 4 reunapalasta ynnä useita eri tavalla koristettuja palasia. Lisäksi yksi hiotun aseiden palanen ynnä yksi iso ja 5 pientä piinpalasta. Sieltä täältä Kyntöläispellosta keränneet Liisa Hyvärinen ja Kalle Remes. Lunastus 75 pn.

4143.

Kiuruvesi

Kyntöläispelto.

8.

4144.

Kiuruvesi.

Paarantalosta Kiuruvedellä 6 km. N- suuntaan K a i a n l a m m i n S E- päässä on parilla mäellä metsikössä k i v i - r a u n i o i t a, joista kerrottiin varmaan löydetyn kiviajan aseita. Tutkimus osoitti rauniot kuitenkin olevan myöhäisiä, halmeesta kerättyjä (yksi oli uuninraunio), joten kahden seuraavan esineen arvo on vain kansanomainen.

1. Kovasin hienorakeista dioriittia; taltan tavoin terälle kulunut; vain kahdelta taholta hiontunut. 114 x 35 x 26 mm. Löydetty kivirauniosta, jonka huomattiin olevan uuninraunion, Ainomänniköstä.
2. Savipiipun pesä, löydetty Kaiankedolla olevan rakennuksen perustan pohjalta; mainittuja raunioita ja tätä rakennuksen pohjaa voi syyllä pitää samanaikuisina, piipun ja rakennusmuodon mukaan korkeintaan 2-300 vuoden vanhoina.